

Protokoll fört vid Svenska Bruks-
bundklubbens konferens för bruks-
provsdomare den 9-10 april 1983
på Esso Motorhotel, Örebro

Närvarande: Konferensledning

Lennart Hindefors (vice ordf i
förbundsstyrelsen) och Sven An-
dersson (ordf i bruksprovskom-
mittén)

Bruksprovskommittén:

Åke Wihlborg

Aspirant- och regelkommittén

Henry Renståhl (ordf)
Sven Andersson (se ovan)
Eric Carlsson
Staffan Nordin
Bertil Pettersson

Distrikten:

Kurt Lindfors och Tage Edvinsson
(Dalarna), Urban Boberg (Gotland),
Lennart Axenvik och Benny Jeppe-
sen (Gävleborg), Hans-Erik Ny-
ström (Mellannorrland), Åke San-
géus (Närke-Värmland-Dal), Leif
Lindgren (Skaraborg), Claes Björk-
man och Lars-Olof Dahl (Skåne-
Blekinge), Runo Carlsson (Småland),
Sylvia Axell och Roland Gademar
(Stockholm), Hans Tvetmark och
Holger Jacobsen (Sörmland), Benny
Wrangebo och Bo Broström (Uppland),
Göran Wessman och Alf Memner (Väst-
manland), Alf Andersson och Fred
Larsson (Västra), Pentscho Muta-
foff och Rolf Melin (Östgöta) samt
Sven-Åke Göransson (Övre Norrland)

Förbundskansliet:

Göran Wetterberg och Britt Lövdin

§ 1

Konferensordföranden Lennart Hindefors öppnade konferensen kl. 10.00 och hälsade deltagarna välkomna. Lennart Hindefors konstaterade, att såväl antal prov som antal starter i proven ökar, men att det inte finns någon motsvarande ökning inom bruksprovsdomarutbildningen. Han uppmanade därför deltagande domare att på klubb- och distriktsnivå verka för en ökad utbildning av bruksprovsdomare, då brist på funktionärer allvarligt kan hämma tävlingsverksamheten i framtiden. Lennart Hindefors avslutade sitt inledningsanförande med genomgång av programmet.

§ 2

Presentation av deltagarna

Samtliga deltagare gjorde en kort presentation av sig själv, och det konstaterades att samtliga distrikt var representerade vid konferensen.

§ 3

Domarkompndiet

Ordföranden i aspirant- och regelkommittén, Henry Renståhl, noterade

att domarkompendiet ibland innehåller motsägande uppgifter. Anvisningarna för bedömning av ett och samma moment kan variera i olika delar av kompendiet. Han föreslog därför en genomgång av vissa moment för diskussion och förtydligande av anvisningarna till dessa.

Apporterering

På sid 19 anges - generell bestämmelse: " Momentet börjar i och med att tävlingsledaren beordrar föraren att kasta föremålet."

På sid 35 anges - apporterering akl, lkl, ekl: "Momentet börjar med hunden i utgångsställning, då föraren på tävlingsledarens tillsägelse kastar föremålet."

På sid 36 anges - apporterering och hopp över häck: "Momentet börjar på tillsägelse av tävlingsledaren."

Konferensen beslöt i enlighet med aspirant- och regelkommitténs förslag att rekommendera FS att införa följande ändrade skrivning i domarkompendiet: " Momentet apporterering börjar med hunden i utgångsställning, då föraren på tävlingsledarens tillsägelse kastar föremålet. För apporterering av tungt föremål gäller särskilda bestämmelser beträffande momentets början."

Apporterering av tungt föremål

På sid 36 anges: "Momentet börjar, när tävlingsledaren beordrar föraren att lämna hunden för att..."

Konferensen beslöt i enlighet med aspirant- och regelkommitténs förslag att rekommendera FS att införa följande ändrade skrivning i kompendiet: "Momentet börjar då föraren på tävlingsledarens tillsägelse lämnar hunden för att..."

Vindmarkering

I reglerna på sid 29 anges att förare och hund får passera sträckan i båda riktningarna.

Konferensen beslöt i enlighet med aspirant- och regelkommitténs förslag att till protokollet notera, att hund som markerat figuranten i den första riktningen och som godkänts i markeringen ej skall provas i den andra riktningen.

Framåtsändande

Konferensen beslöt i enlighet med aspirant- och regelkommitténs förslag att rekommendera FS att införa följande komplettering till domarkompendiets text på sid 34: "För högsta betyg krävs att hunden håller huvudriktningen och icke avviker mer än högst ca 3 m åt vardera sidan från förarens marschriktning. Hund som i båda riktningarna avviker mer än ca 7 m från huvudriktningen kan ej godkännas i momentet."

Skottoberördhet

I domarkompendiet saknas anvisning om momentets början och slut.

Konferensen beslöt att med komplettering av aspirant- och regelkommitténs förslag att rekommendera FS att komplettera domarkompendiets text på sid 39 med följande: " Momentet börjar då tävlingsledaren ger tecken till skytten för skottlossning och är slut då tävlingsledaren - ca 10 sekunder efter sista skottet - beordrar förarna att återvända. Hund, som rest sig innan momentet "skottoberördhet" börjar, får läggas om en gång. För att hund skall kunna ges betyg i momentet krävs att den ligger vid momentets början."

Platsliggande

I domarkompendiet anges i texten på sid 39: "Momentet skall utföras med minst tre hundar i gruppen." Denna skrivning används ibland som motive-ring, då arrangör vill inställa prov - dvs. då antalet anmälda i gruppen ej uppgår till minst tre.

Konferensen beslöt att till protokollet notera, att om färre än tre hundar i en grupp anmälts till prov, det ej av ovannämnda anledning finns skäl att inställa provet. Tre hundar i grupp vid platsliggande kan uppfyllas genom komplettering med hundar som ej tävlar i gruppen.

§ 4

Presentation och användning av video i domarutbildningen

Staffan Nordin informerade om de videoband, som spelats in för att användas i domarutbildningen. Banden omfattar totalt 3 timmar och 15 minuter fördelade på fyra kassetter och innehåller samtliga moment i de fyra tävlingsgrupperna skydds, spår, rapport och sök med undantag av platsliggande och skottoberördhet. Till banden hör ett häfte med instruktion till kursledaren och förslag till betyg för de olika momenten.

Staffan Nordin framhöll att det både finns för- och nackdelar med användningen av video. Till nackdelarna hör att man inte får samma överblick över skeendet som ute i terrängen, då man vid videoanvändning endast ser utförandet ur kamerans synvinkel. Risk finns också att man sätter ett lägre betyg än normalt, då man efter att ha studerat ett moment i ett flertal repriser för varje gång ser nya fel i utförandet. Fördelarna med video är dock övervägande. Tidsbesparingen är uppenbar och möjligheten att köra momenten i repris övar upp deltagarnas iakttagelseförmåga. Regler och domarkompendium bör dock läras in innan videon kommer till användning. Innan ett moment visas bör regler och anvisningar för detta gås igenom.

Informationen avslutades med en praktisk demonstration av videoanvändning i domarutbildningen, varvid fyra konferensdeltagare fick agera domarelever.

§ 5

Videobedömning samt grupparbete

Deltagarna indelades i fyra grupper. Under lördagseftermiddagen vidtog under ett tvåtimmarspass videobedömning för grupp 1 och 2, medan grupp 3 och 4 ägnade sig åt grupparbete. Under följande tvåtimmarspass bedömde grupp 3 och 4 med hjälp av video, medan grupp 1 och 2 bearbetade förelagda grupparbetsuppgifter.

§ 6

Domarkompendiet, forts

Budföring

I reglerna anges på sid 40: "...kunna ta i hunden och hålla den under kontroll, tills den sänds på nytt."

I domarkompendiet anges på sid 41: "...kunna ta i hunden och hålla den kvar tills den sänds på nytt."

Konferensen beslöt i enlighet med aspirant- och regelkommitténs förslag att rekommendera FS att i kompendiet införa: "Texten "hålla den kvar" skall ej bokstavligt tolkas, utan härmed menas att hunden med eller utan kommando skall inta sin plats vid hjälpförarens sida, varefter denne genom klappning tar i hunden."

Munkorgsbesvär

Konferensen beslöt med komplettering av aspirant- och regelkommitténs förslag att rekommendera FS att komplettera domarkompendiets text på sid 46 med följande: "I de fall hund under momentet "transport" tappar eller tar av sig munkorgen skall halt beordras och munkorgen på nytt på sättas. Momentet "transport" underkänns i sådant fall. Upprepas felet utföres icke momentet "överfall" (vilket följaktligen medför att även detta moment underkänns.) Hund som uppträder utan munkorg i momenten "avsökande" och "ståndskall" underkänns i båda momenten. Hund, som vid avsökandet har påbörjat vägledande skallgivning och sedan tar av sig munkorgen, kan ges betyg i "avsökande" men ej i "ståndskall".

Spårtjänst

Konferensen beslöt i enlighet med aspirant- och regelkommitténs förslag att rekommendera FS att komplettera texten på sid 55 under rubriken "Hundens framförande" med följande: "Om föraren obefogat kortar av linan reduceras betyget, detta gäller såväl vid "uppletande av spår" som vid "spårning"."

Skyddstjänst

Konferensen uppdrog åt aspirant- och regelkommittén att i "Brukshunden" lämna information om hur kommandoord får användas för att få in hunden till sidan efter angrepp vid momentet "överfall".

§ 7

Information från bruksprovskommittén

Sven Andersson, ordförande i bruksprovskommittén, redovisade principerna för uttagning av landslaget till nordiska mästerskapen i bruksprov samt principerna för uttagning av domare till svenska och nordiska mästerskap.

Konferensen rekommenderade bruksprovskommittén att redovisa uttagningsprinciperna för landslaget i "Brukshunden".

§ 8

Ajournering

Kl. 20.40 ajournerades konferensen till söndagen kl. 09.00

§ 9

Redovisning av grupparbetsuppgifter

Grupparbetsuppgifter avseende tävlingsarrangemang och bedömningsfrågor samt konferensens uttalanden framgår i bilaga 1.

./. Bilaga 1

§ 10

Från distrikten inlämnade frågor

Under konferensen inlämnade frågor avseende regler och bedömning samt konferensen uttalanden framgår i bilaga 2.

./. Bilaga 2

§ 11

Videobedömning

Under söndagseftermiddagen ägnades 90 minuter åt praktisk bedömning av skyddstjänst med hjälp av video, varvid följde diskussion efter varje avslutat moment.

§ 12

Avslutning

Lennart Hindefors tackade deltagarna för trevliga och sakliga diskussioner och framhöll vikten av att deltagarna sprider konferensens resultat till övriga domare inom resp distrikt. Från konferensen framfördes önskemål att i framtiden eventuellt videofilma hundar, som används för praktisk bedömning under konferensen, för att vid diskussioner om betyg och utförande kunna spela upp momentet.

Lennart Hindefors avslutade därefter konferensen kl. 15.00

Justeras:

Lennart Hindefors

Protokollet upprättat av Britt Lövdin
efter anteckningar förda av Göran Wetterberg

Britt Lövdin

Grupparbetsuppgifter avseende tävlingsarrangemang
och bedömningsfrågor samt konferensens uttalanden

Uppgift 1: Allmänna bestämmelser

Då föraren ej åttlyder tävlingsledarens kommando, kan moment inte bedömas utan skall göras om. Detta är något som kan utnyttjas av rutinerade förare.

Exempel: I momentet "Inkallande med stående och läggande" kan föraren t.ex. kalla in hunden innan tävlingsledaren gett kommando, han kan också ställa eller lägga hunden innan kommando härom getts.

Diskutera huruvida bestämmelsen om att momentet får göras om är för "generös". Om tävlingsledaren gett tydliga direktiv - bör då möjligheten att göra om momentet slopas?

Konferensens uttalande: Om tävlingsledaren har gett klara direktiv får momentet ej göras om.

Uppgift 2: Sändande med platsläggande och inkallande (lydnadsklass 3)

Om hunden utan att föraren har kommenderat lägger sig utanför rutan

- a) skall då föraren försöka förmå hunden att flytta sig in i rutan?
- b) skall bedömning ske med hänsyn till var hunden "självmant" lade sig?

Diskutera de två frågeställningarna och lämna förslag till betyg!

Vidare: Hur skall prestationen bedömas om hunden utan kommando lägger sig i rutan?

Konferensen beslöt uttala, att om hunden utan kommando lägger sig utanför rutan, äger föraren rätt att dirigera in hunden i rutan. Maximibetyget bör i detta fall vara 8. Vid bedömning skall hänsyn tas till var hunden självmant lade sig. Även för hund, som utan kommando lägger sig i rutan bör maximibetyget vara 8.

Uppgift 3: Spårhundsgruppen, allmänt

I reglerna anges för apportföremål bl.a. att "Icke heller får användas föremål, som preparerats med något starkt eller säreget luktande ämne och som till färgen tydligt bryter av mot marken".

Diskutera huruvida detta innebär, att föremålen skall färgas för att bli svårare för föraren att upptäcka. Hur skall denna färgning i så fall ske?

Konferensen uttalade, att apporterna ej skall färgas, utan att de genom sol och vind skall få en naturlig färg.

Uppgift 4: Spårning (spårhundsgruppen)

Hur strikt skall den totala spårtiden beaktas? Skall "sekundexakthet" krävas av spårnottagaren?

Om maximitiden ej redan utgått, när är momentet "spårning" i spårhundsgruppen slut? När hunden finner sista föremålet? När föremålen redovisas?

Diskutera!

Konferensen uttalade, att maximitiden alltid skall beaktas, dock skall

någon "sekundexakthet" ej krävas, utan det är tillfyllest om tiden anges i minuter.

Om tiden ej är ute, är momentet slut när sista föremålet är funnet. Detta skall dock omedelbart redovisas. Det är viktigt, att mottagare finns vid spårets slut, vilken skall notera tiden för sista föremålets återfinnande.

Uppgift 5: Rapportföring (rapporthundgruppen)

I domarkompendiet anges, att hund med "ojämnt tempo" skall vidkännas betygsavdrag.

Diskutera vad som menas med ojämnt tempo! Lämna förslag till hur ojämnt tempo bör påverka betygssättningen!

Konferensens uttalande: Som ojämnt tempo räknas de fall, då hund använder sig av en längre tid på en kortare sträcka. Betygssättningen vid ojämnt tempo avgörs av domarnas fria skön.

Uppgift 6: Genomsökande (sökhundgruppen)

Det förekommer ibland att bärplockare o.dyl plötsligt finns i sökområdet.

Diskutera med utgångspunkt från följande frågeställningar hur ekipage som drabbas av detta skall "kompenseras".

- a) Skall tidskompensation ges?
- b) Om så är fallet, när skall klockan stoppas?
- c) Skall det, vad gäller tidskompensationen, skiljas på stillasittande "bärplockare" och hurtigt löpande "orienterare"?
- d) Om det plötsligt förekommer ett flertal "bärplockare" i området, skall då flera tidskompensationer ges?

Konferensen beslöt uttala, att om sökhundsekipage påträffar bärplockare o.dyl. skall tidskompensation ges. Klockan skall i sådana fall stoppas, då störningen konstateras, och skall åter sättas igång, då störningen upphört. Detta gäller oberoende av om störningen bestått i bärplockare eller löpare (dvs. är stillasittande eller rör sig genom området). Om flera störningar uppstår, skall kompensation ges för varje tillfälle.

Uppgift 7: Genomsökande (sökhundgruppen)

Vid genomsökande av området lämnar hunden ibland större eller mindre delar av området ogenomsökta.

Från många håll hävdas emellertid, att hundar på avstånd kan konstatera att det inte finns någon figurant i det ogenomsökta området. Uppfattningen och tilltron till hundens förmåga varierar alltifrån några få meter till hela områdets bredd.

Diskutera begreppet "lämna område ogenomsökt". Bör begreppet ges en tydligare definition, så att domarna bättre kan beakta detta vid betygssättning?

Konferensen uttalade, att vid bedömning av om hund lämnar område ogenomsökt, skall hänsyn tas till aktuella förhållanden vid provet - terräng, vindförhållanden m.m. samt avgöras av domarna. Någon definition i meter bör ej göras. Konferensen ansåg, att utfärdade anvisningar i detta avseende var tillräckliga.

DISKUSSIONSFRÅGA

Gällande regler innehåller ingen bestämmelse med innebörden att hund, som spårar vilt skall diskvalificeras. Är det lämpligt att i kommande regler införa någon form av "viltspärrar"? Är det ett steg i rätt riktning, att vara mycket restriktiv vad gäller "omspår" till hundar, som störts i sitt spårarbete av vilt eller viltspår?

Konferensen uttalade, att stor restriktivitet skall tillämpas, vad beträffar "omspår". Någon form av "viltspärrar" bör f.n. ej införas i reglerna.

Under konferensen inlämnade frågor avseende regler
och bedömning samt konferensens uttalanden

1. Spårning

Om hund vid vid spårning går förbi slutföremålet och tid återstår, får föraren då vända och återupptaga spårningen?

Konferensen uttalade, att detta ej är tillåtet.

2. Lottning

Uppdelning av tävlande i samma klass till flera grupper skall enligt reglerna ske på tävlingsplatsen. Om fältarbetena ligger långt från varandra, kan detta innebära flera mils onödig körning. Sådan lottning borde kunna ske på förhand.

Konferensen uttalade, att den såg det som önskvärt att fler tävlande skulle beredas plats vid bruksprov samt uttalade sig positivt till möjligheten att uppdelade anmälda deltagare på flera tävlingar i förhand genom arrangörens försorg. Fördelningen skall ske genom lottning. Då frågan om fler tävlingstillfällen skulle behandlas som utskottsarbete vid kongressen beslöt konferensen att avvakta resultatet av denna.

3. Upphörande av angrepp

Konferensen beslöt rekommendera FS att komplettera texten på sid 45 i domarkompendiet med "den stillastående" enligt följande: "Om hunden inte angriper den stillastående figuranten, men ..."

4. "Transport" och "överfall"

Om hunden går för nära figuranten före överfallet och tävlingsledaren därför avbryter momentet, skall hunden då av detta skäl även ha betyg 0 i "transport"?

Konferensen uttalade, att "transport" och "överfall" är två skilda moment, vilka bedöms var för sig, varför hunden ej skall ges betyget 0 i momentet "transport" av i frågan framförd anledning.

5. Platsliggande (lydnadsklass 2 och 3)

Hur bedöms hund, som i momentet "platsliggande" i lydnadsklass 2 och 3 ställer eller sätter sig upp, sedan föraren återkommit till hunden efter tidens utgång men innan tävlingsledaren beordrat "sätt upp hundarna"? Hunden har inga anmärkningar under momentet i övrigt.

Konferensen konstaterade, att betyget skall vara 8, vilket framgår av fråga 518 (hund C) i domarkompendiets "Frågor och svar".

6. "Uppletande av spår" och "spårning"

En hund gör ett dåligt arbete i momentet "uppletande av spår", men tar när ca 15 sekunder av tiden återstår upp spåret och går ett bra spår. Hunden får betyg 0 i "uppletande av spår", men måste den också få betyg 0 i "spårning"?

Konferensen uttalade, att "uppletande av spår" och "spårning" är två

skilda moment, varför hunden ej skall underkännas i momentet "spårning" som en följd av att den ej godkänts i "uppletande av spår".

7. Framåtsändande

Kan man rekommendera ett avstånd till gruppen, då hund skall sändas i momentet "framåtsändande"?

Konferensen uppdrog till aspirant- och regelkommittéen att undersöka frågan.

8. Beröm

Konferensen konstaterade att oklarhet råder vad beträffar bestämmelserna om beröm (klappning) under momenten, varför det vore önskvärt att dessa förtydligas i "Brukshunden".

9. Bitande hundar i sökhundsgruppen

Vilka åtgärder har vidtagits av FS mot bitande hundar i sökhundsgruppen?

Konferensen informerades om att aktuella ekipage skall tillskrivas om allvaret i det inträffade samt skall rekommenderas att byta grupp.

Konferensen uttalade önskemål om att ekipagen bör kunna avstängas från vidare tävlande och rekommenderade FS, att hos SKK undersöka möjligheterna för FS att avgöra dylika ärenden eller besluta om tillfällig avstängning i avvaktan på beslut i SKKs disciplinnämnd.